

Kunnu spara 90 milliónir krónur

Stórar sparingar eru at heinta, um eftirlønarskipanin hjá lögtingsmonnum verður broytt.

DANJAL AV RANA

Tað var Finnbogi Ísakson, tingformaður, sum í 1999 legði uppskot fram um at broyta pensjónsviðurskiftini hjá lögtingsmonnum. Teir finga tá eina fittalønshækkan umframt at pensjónin bleiv gjord lík eini tænaðsmannapensjón. Tað vil siga, at lögtingsmenn, tá teir røkka pensjónsaldri, fáa 60 prosent av síni tingmannaløn útgoldna sum eftirløn, restina av lívinum. Tá teir doyggja, fær makin 75 prosent av eftirlønini, til hann eisini doyir. Umframt hetta, so kunnu lögtingsmenn, um teir røkka ávísar fortreytir, fara frá sum 60 ára gamlir.

Hetta stendur í sterkari andsøgn til pensjónsskipanina, sum samgongan júst hevur lagt fram, har millum annað pensjónsaldurin verður hækkaður. Eisini er hetta í sterkari andsøgn til landsstýrisfólk, hvørs pensjónsskipan bleiv broytt í 2014.

Kaj Leo Johannesen, løgmaður, legði tá fram uppskot um at broyta

pensjónsviðurskiftini hjá landsstýrismonnum. Hetta uppskotið bleiv samtykt við teimum 19 atkvøðunum hjá táverandi samgongu, meðan andstøðan, sum er verandi samgonga, atkvøddi blankt.

Nýskipanin gjørdi, at landsstýrisfólk rinda 15 prosent av lønini í eftirlønargjaldi, meðan tey sita í landsstýrinum. Tá tey ikki sita í landsstýrinum longur, kostað tey ikki landskassanum nakað heldur.

Núverandi skipan fyri tingfólk er líkt eini tænaðsmannaeftirløn. Fyri hvørt ár, ein tingmaður situr á tingi, fær hann 4,5 prosent av lønini í eftirløn. Frá níggjunda árinum lækkar hetta til trý prosent. Tað vil siga, at tá tú hevur sitið á tingi í 16 ár, hevur tú vunnið rættin til fulla tænaðsmannaeftirløn, sum er 60 prosent av lønini.

Hesa eftirlønina fært tú frá 67 ára aldri og restina av lívinum. Tá tingfólkið doyir, fær makin 75 prosent av eftirlønini útgoldið restina av lívinum. Í ávísam færum kunnu tingfólk fara frá við eftirløn fyrr, niður í 60 ára aldur. Tá skal aldurin pluss tvær ferðir starvstíðin í ting-

inum tilsamans blíva minst 95 ár. Tað vil siga, at um ein vil frá sum 60 ára gamal, skal ein hava sitið á tingi síðani ein var 43 ár. Skal ein frá sum 65 ára gamal, skal ein hava sitið á tingi síðani ein var 50 ára gamal.

Lønin hjá lögtingsmonnum er 37.866 krónur um mánaðin. So ein tingmaður, sum hevur sitið í 16 ár á tingi, fær 22.719 krónur útgoldnar í eftirløn.

Miðalstarvstíðin í verandi lögtingi er átta ár. Um vit nýta hetta sum útgangsstøði, vil ein miðal lögtingslimur fáa 36 prosent (átta ferðir 4,5 prosent) í eftirløn ella 13.632 krónur um mánaðin, 163.581 krónur um árið.

Hetta merkir, at eitt miðal lögting kostar 5,4 milliónir krónur

í eftirløn um árið eftir verandi skipan. Liva hesi tingfólkini í 20 ár eftir at tey eru farin frá, kostar verandi skipan landskassanum 108 milliónir krónur í eftirløn, bara fyri hesi 33 tingfólkini.

Hvør er so munurin á hesum og tí skipan, sum er galdandi fyri landsstýrisfólk?

Eitt landsstýrisfólk fær, oman á løn sína, 15 prosent í eftirløn. Tá ein ikki longur er í landsstýrinum kostar ein tí ikki landinum nakað longur.

Lat okkum fara aftur til miðal lögtingslimin omanfyri. Um eftirlønin verður broytt líknandi tí hjá landsstýrisfólkum, so hevði hann fingið 15 prosent í eftirløn av síni lögtingsløn, sum svarar til

5.680 krónur. Í eitt ár hevði hann tí kostað 68.159 krónur ella 545.270 krónur alla sína tíð í lögtinginum. Fyri eitt fult lögting kostar eftirløn í átta ár tí 18 milliónir krónur.

Altso 5,4 milliónir krónur um árið eftir verandi skipan, tað er yvir 100 milliónir um tey liva í 20 ár, ella 18 milliónir krónur fyri tey átta árin, tey sita á tingi, um skipanin verður broytt. Her er altso ein sparing at heinta upp 90 milliónir krónur. Um vit strekkja dømi til at umfata fleiri átta ára skeið, verður sparingin jú enn størri.

	Núverandi eftirløn	Við vanligari eftirløn
Løn	37.866 krónur	37.866 krónur
Starvstíð í Løgtinginum	8 ár	8 ár
Eftirløn	36 %	15 %
Kostnaður fyri landskassan	156.998 krónur um árið, restina av lívinum	65.416 krónur um árið, so leingi tú situr í lögtinginum

